

OPENBAAR

Publicatie na toezending statenvoorstel aan PS



16013541

Zaaknummer

verwijsnummer

onderwerp Implementatie Wet natuurbescherming
voorgesteld besluit

- Vaststellen van het bijgevoegde Statenvoorstel, Implementatie Wet natuurbescherming, waarin provinciale staten wordt voorgesteld om:
 - de in ontwerp bijgevoegde Verordening Wet natuurbescherming Zeeland 2017 vast te stellen;
 - het in ontwerp bijgevoegde besluit tot wijziging van de Legesverordening provincie Zeeland 2007 en wijziging van de bij de Legesverordening provincie Zeeland 2007 behorende Tarieventabel vast te stellen; en
 - het in ontwerp bijgevoegde Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015 vast te stellen;
- Statenvoorstel middels inliggende begeleidende brief toezenden aan de voorzitter van Provinciale Staten;
- **Vaststellen van het in ontwerp bijgevoegde Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015, onder voorbehoud van vaststelling hiervan door provinciale staten;**
- Vaststellen van de in ontwerp bijgevoegde Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade;
- Vaststellen van het in ontwerp bijgevoegde Mandaatbesluit verlenen tegemoetkoming faunaschade gedeputeerde staten van de provincie Zeeland aan BIJ12, onder voorbehoud van vaststelling van het Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015 door provinciale staten;
- Vaststellen van het in ontwerp bijgevoegde Besluit aanwijzing vereffenaar Faunafonds; en
- Vaststellen van het in ontwerp bijgevoegde Instellingsbesluit Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade.

aanleiding

Op 1 januari 2017 treedt de Wet natuurbescherming in werking. In deze wet worden regels gesteld voor de bescherming van natuur en landschap. Met de komst van de Wet natuurbescherming worden belangrijke taken en bevoegdheden op het gebied van natuur- en landschapsbescherming formeel bij de provincies belegd. Deze taken en bevoegdheden vloeien voort uit de afspraken die zijn gemaakt in het Decentralisatie akkoord natuur (2011) en het Natuurpact (2013). Provincies worden daarmee verantwoordelijk voor omvangrijke en belangrijke onderdelen van de natuurbescherming en het -beheer.

datum GS vergadering (in te vullen door agendakamer)

besluit GS

paraaf secretaris voor uitvoering

Beslisnota GS



overwegingen en advies

motivering besluit

Om tot een goede uitvoering van de wettelijke taken te komen, dienen een aantal zaken geregeld te worden. Eén daarvan betreft het vaststellen van een verordening. Daar waar, tot nu toe, de minister algemeen geldende regels stelde, wordt dat nu voor een aantal zaken een taak van Provinciale Staten. In bijgevoegd Statenvoorstel wordt de Verordening Wet natuurbescherming Zeeland 2017 ter vaststelling aan Provinciale Staten voorgelegd.

De verordening voorziet in het, zonder vergunning, weiden van alle soorten vee en het in of op de bodem brengen van organische en dierlijke meststoffen, stelt regels aan faunabeheereenheden, faunabeheerplannen en wildbeheereenheden. Daarnaast regelt de verordening een vrijstelling van verboden ten aanzien van soorten, stelt regels ten aanzien van de velling en herplant van houtopstanden en tegemoetkomingen in faunaschade. Voor een nadere toelichting op de verordening wordt u verwezen naar het bijgevoegde statenvoorstel.

Samenhangend met de vaststelling van de Verordening Wet natuurbescherming 2017 dient daarnaast de Legesverordening provincie Zeeland 2007 aangepast te worden. Bij de tegemoetkomingen faunaschade wordt een behandelbedrag gehanteerd. Dit behandelbedrag is op verzoek van de gezamenlijke provincies landelijk ingesteld en een voortvloeiende afspraak tussen Rijk en provincies in het Decentralisatieakkoord natuur en het Natuurpact om de kosten voor schadetegemoetkomingen beheersbaar te houden. Ook Zeeland heeft hier in het verleden, via de BACVP, op aangedrongen en mee ingestemd.

Instelling van het behandelbedrag heeft in landbouwkringen commotie teweeg gebracht. Vanuit die sector wordt sterk gelobbyd om het behandelbedrag van tafel te krijgen. Uw college én Provinciale Staten hebben bij de totstandkoming en behandeling van de voorjaarsnota overwogen het behandelbedrag ongedaan te maken. Uit financiële overwegingen is dit niet gedaan.

De aanpassingen van de Legesverordening behelzen het toevoegen van een aparte categorie voor "natuur" en de opname van het tarief van € 300 voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een tegemoetkoming in faunaschade. Daarnaast wordt in de verordening een mogelijkheid gecreëerd om, in specifieke gevallen, dit behandelbedrag te restitueren.

In de Provinciale Statenvergadering van 15 juli is voor dat laatste een motie aangenomen. Verwerking van die motie heeft plaatsgevonden door toevoeging van een regel over teruggave van leges. In afzonderlijke afspraken tussen provincie en BIJ12 zal dit nog verder geregeld worden.

U wordt gevraagd dit voorstel vast te stellen en ter besluitvorming, met bijgevoegde brief, op te sturen naar Provinciale Staten.

Naast de *Verordening Wet natuurbescherming Zeeland 2017* en het *besluit tot wijziging van de Legesverordening provincie Zeeland 2007 en wijziging van de bij de Legesverordening provincie*

Zeeland 2007 behorende Tarieventabel, beide vast te stellen door provinciale staten, dienen, ter uitvoering van het beleid rondom tegemoetkomingen in faunaschade, nog de volgende zaken door uw college vastgesteld te worden:

- Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade
- Mandaatbesluit verlenen tegemoetkoming faunaschade gedeputeerde staten van de provincie Zeeland aan BIJ12
- Besluit aanwijzing vereffenaar Faunafonds
- Instellingsbesluit Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade
- Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015

Algemeen

Bij de uitvoering van de regeling voor schadetegemoetkomingen wordt er voor gekozen om dit landelijk, via de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie BIJ12, te laten plaatsvinden. Voor deze constructie is, bij de feitelijke overdracht van Rijk naar provincies in 2013, al gekozen.

Werken met een landelijke uitvoeringsorganisatie heeft als voordeel dat expertise en kennis op een voldoende schaal en niveau kan worden opgebouwd. De afzonderlijke provincies zijn daarvoor te klein en het leidt tot in-efficiency.

Een ander argument om voor een landelijke uitvoeringsorganisatie te kiezen is dat daarmee rechtsgelijkheid wordt verkregen. De wijze van schadevaststelling wordt uniform over Nederland toegepast en, bij gelijklopende beleidsregels, wordt de schade in alle provincies op eensluidende wijze vergoed.

Om landelijke uitvoering mogelijk te maken, dienen wel regels te worden gesteld, bevoegdheden te worden overgedragen en procedures te worden aangepast. In dit voorstel worden u daartoe verschillende besluiten voorgelegd.

Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade

In de Wet natuurbescherming is bepaald dat Gedeputeerde Staten in voorkomende gevallen tegemoetkomingen verlenen in geleden schade, aangericht door bepaalde in het wild levende vogels en andere dieren. Ter invulling van deze bevoegdheid is het aangewezen dat Gedeputeerde Staten hier beleidsregels over vaststellen.

Grondgebruikers die schade van beschermde dieren ondervinden, kunnen onder omstandigheden een tegemoetkoming in deze schade krijgen. Uitgangspunt is dat de schade die de grondgebruiker of zijn jachthouder had kunnen voorkomen of beperken niet voor een tegemoetkoming in aanmerking komt.

Aanknopingspunt voor het beleid is dat een belanghebbende alles in het werk moet stellen om schade te voorkomen of te beperken. Het moet voorts gaan om schade die niet tot het normale bedrijfsrisico en het normale maatschappelijke risico van de betrokkene behoort. Een zekere mate van schade door in het wild levende beschermde dieren dient een ieder voor lief te nemen. De bescherming van have en goed tegen schade door dieren is primair de verantwoordelijkheid van de grondgebruiker zelf. Daarbij is het nemen van maatregelen gericht op het voorkomen van schade een eerste aandachtspunt. Pas als dergelijke maatregelen tekort schieten, is schadebestrijding aan de orde.

Indien, ondanks een deugdelijke en tijdige inspanning van de grondgebruiker om schade te voorkomen en beperken, schade ontstaat, kunnen Gedeputeerde Staten besluiten een tegemoetkoming toe te kennen. Wanneer dit aan de orde is, en hoe de hoogte van de geleden schade en de tegemoetkoming worden vastgesteld, staat in de beleidsregels nader uitgewerkt.

Deze beleidsregels zijn identiek aan de regels die het Faunafonds, de verantwoordelijke instantie voor het behandelen van aanvragen om tegemoetkomingen in faunaschade onder de Flora- en faunawet, toepaste. De regels zijn enkel juridisch-technisch aangepast aan de nieuwe constellatie en -wetgeving. De beleidsregels zijn in interprovinciaal verband opgesteld en worden door de andere provincies gelijklopend vastgesteld.

In IPO-verband hebben de gezamenlijke provincies ervoor gekozen het verlenen van tegemoetkomingen in faunaschade te mandateren aan de uitvoeringsorganisatie BIJ12. Uit oogpunt van efficiëntie heeft een landelijke uitvoering met één loket en gebundelde kennis de voorkeur. Daarnaast wordt uniformiteit in de uitvoering en rechtsgelijkheid over heel Nederland

verkregen. In deze beslisnota wordt u daarom tevens voorgesteld de bevoegdheden met betrekking tot het verlenen van tegemoetkomingen in faunaschade te mandateren aan BIJ12. Daar waar in deze beleidsregels of in de toelichting sprake is van Gedeputeerde Staten moet in veel gevallen dan ook 'BIJ12' worden gelezen.

Mandaatbesluit verlenen tegemoetkoming faunaschade gedeputeerde staten van de provincie Zeeland aan BIJ12

Aan de directeur van BIJ12 wordt, ter uitvoering van de taak om tegemoetkomingen te verlenen in faunaschade, mandaat verleend. BIJ12 maakt onderdeel uit van de Vereniging Interprovinciaal Overleg. Daarmee is zij in bestuursrechtelijke zin en o.g.v. de Algemene wet bestuursrecht niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van Gedeputeerde Staten.

Juridisch gezien is mandaat aan een dergelijke niet-ondergeschikte slechts mogelijk indien duidelijke instructies worden meegegeven, ofwel de mandaatgever feitelijke invloed kan uitoefenen op hoe met haar bevoegdheden wordt omgegaan. Deze instructies zijn verwoord in de, eerder in deze beslisnota genoemde, Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade. BIJ12 kent daarnaast een Planning en Control-cyclus waarin kwartaalrapportages, een jaarverslag en een jaarrekening worden uitgebracht. Ook op die manier houdt de provincie goed zicht op de gemandateerde taken.

Besluit aanwijzing vereffenaar Faunafonds

Met inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming houdt het Faunafonds op te bestaan als zelfstandig bestuursorgaan. Lopende zaken dienen afgebouwd en/of overgedragen te worden. Daartoe wordt een vereffenaar aangesteld. De vereffenaar zorgt voor liquidatie van het Faunafonds en zorgt ervoor dat de gelden die op de rekeningen van het Faunafonds staan, worden overgeschreven naar een rekening van BIJ12 en worden aangewend voor de taken als genoemd in artikel 6.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming en afgeleide werkzaamheden ter preventie en beperking van faunaschade zoals voorlichting, onderzoek en advisering ten behoeve van de provincies. Als vereffenaar wordt de directeur van BIJ12 aangewezen. Een 'warme overdracht' van de taken van het Faunafonds naar BIJ12 is daarmee geborgd.

Instellingsbesluit Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade

Door deze decentralisatie klopt de maatschappij meer dan vroeger aan bij de provincies en vraagt zij helderheid over de richting die provincies willen voeren. Daar waar provincies voor die tijd voor een deel afhankelijk waren van het rijk, vergt de nieuwe situatie dat provincies zich proactief tonen en de leiding in het maatschappelijk debat nemen.

Effectief handelen in een maatschappelijke opgave vraagt om samenwerking.

De vraagstukken op het terrein van natuur en landbouw houden zich niet altijd aan bestuurlijke grenzen, een groot aantal maatschappelijke organisaties zijn nationaal en internationaal georiënteerd en de grote kaders voor beleid zijn vooral op Europese leest geschoeid.

Kortom, daar waar de provincie bij uitstek het bestuur is om het gedecentraliseerde beleid vorm te geven, heeft zij te maken met kaders en partijen die anders georiënteerd zijn.

Naast de vraagstukken die gaan over hoe provincies kunnen samenwerken, spelen er uiteraard inhoudelijke vraagstukken die om verdieping vragen.

Het inwinnen van een onafhankelijk advies bij een Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade kan een uitstekende methode zijn om de gezamenlijke besluitvorming te onderbouwen. Op basis van een inhoudelijke analyse, gecombineerd met zicht op de maatschappelijke belangen, vormt het advies dan het fundament voor bestuurlijke besluitvorming.

De Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade is ook een mogelijkheid om geluiden uit de samenleving op te vangen, te kanaliseren en in het kader van haar adviestaak binnen de provinciale context te brengen. Daarmee faciliteert de adviesraad tevens het maatschappelijke debat rond het thema faunaschade.

Tot nu toe verricht het Faunafonds onderzoek naar het voorkomen en bestrijden van faunaschade. Hiervoor is jaarlijks € 500.000,- beschikbaar. Op basis van het gevoerde onderzoek doet zij aanbevelingen aan het rijk, provincies en grondgebruikers. Het onderzoek is ingekaderd in een door het bestuur van het Faunafonds vastgesteld Meerjarenprogramma Onderzoek en wordt begeleid door een onderzoekscommissie die de kwaliteit van het onderzoek bewaakt.

De Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade kan deze taak overnemen.

Om de hier genoemde redenen is in de BAC-VP (van 5 november 2015) besloten tot het instellen van een Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade. De taken van de adviesraad zijn als volgt:

- adviseren aan provincies over het voorkomen en bestrijden van faunaschade en het toe te passen instrumentarium daarbij;
- adviseren over onderzoeksresultaten om faunaschade te kunnen voorkomen en te bestrijden;
- in het kader van haar adviestaak faciliteren van het maatschappelijk debat.

Om met elkaar afspraken te maken over de taken waarmee de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade bezig gaat, biedt de raad jaarlijks een werkprogramma aan de BAC-VP aan. Uiteraard kan de actualiteit er toe nopen dat de BAC-VP naast het vastgestelde werkprogramma een aanvullende adviesaanvraag doet.

In het besluit worden zaken geregeld over samenstelling, benoeming, werkwijze, rapportage en verantwoording. De adviesraad treedt direct na de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming aan.

De dekking voor de kosten van de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade komt uit bestaande middelen voor BIJ12. De adviesraad kan voor het organiseren van de vergaderingen en bijeenkomsten ondersteund worden door BIJ12. Er functioneert nu een secretariaat voor het faunafondsbestuur en de hiervoor bestemde ondersteunende middelen (menskracht en vergaderkosten) kunnen beschikbaar worden gesteld aan de maatschappelijke adviesraad. Daarnaast is een deel, € 100.000, van het bestaande onderzoeksbudget beschikbaar voor het opstellen van de adviezen.

Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015

Op grond van het Mandaatbesluit verlenen tegemoetkoming faunaschade gedeputeerde staten van de provincie Zeeland aan BIJ12 wordt de bevoegdheid tot het verlenen van een tegemoetkoming in faunaschade gemandateerd aan de directeur van BIJ12 of diens waarnemer. Dit geldt eveneens voor de beslissing op bezwaarschriften, gericht tegen deze besluiten. In interprovinciaal verband is afgesproken dat BIJ12 een eigen hoor- en adviescommissie instelt voor de bezwaarschriften gericht tegen tegemoetkomingsbeslissingen op grond van artikel 6.1 Wet natuurbescherming. Deze commissie adviseert de directeur BIJ12 over de beslissing (in mandaat) op het bezwaarschrift in complexe zaken. Dit model heeft de voorkeur om de uniformiteit in uitleg en besluitvorming te bewaken. De overige zaken worden ambtelijk bij BIJ12 afgehandeld. De juristen van BIJ12 bepalen of een zaak ambtelijk wordt afgedaan of aan de commissie wordt voorgelegd. Hiermee wordt de huidige werkwijze van het Faunafonds gecontinueerd. Het mandateren van de behandeling van de bezwaarschriften is op dit moment juridisch niet mogelijk, nu het Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015 hier geen opening voor biedt. Dit procedurebesluit dient daartoe derhalve te worden aangepast. Nu het procedurebesluit een gezamenlijk besluit van provinciale staten, gedeputeerde staten en de commissaris van de Koning betreft, wordt uw college voorgesteld de wijziging vast te stellen onder voorbehoud van vaststelling door provinciale staten. Hetzelfde zal worden voorgesteld aan de commissaris van de Koning.

BIJ12 zal jaarlijks een terugkoppeling verzorgen van het aantal en de aard van de behandelde bezwaarschriften ten behoeve van het (burger)jaarverslag van de provincie.

Advies.

Uw college wordt het volgende geadviseerd:

- Vaststellen van het bijgevoegde Statenvoorstel, Implementatie Wet natuurbescherming, waarin provinciale staten wordt voorgesteld om:
 - de in ontwerp bijgevoegde Verordening Wet natuurbescherming Zeeland 2017 vast te stellen;

- het in ontwerp bijgevoegde besluit tot wijziging van de Legesverordening provincie Zeeland 2007 en wijziging van de bij de Legesverordening provincie Zeeland 2007 behorende Tarieventabel vast te stellen; en
- het in ontwerp bijgevoegde Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015 vast te stellen;
- Statenvoorstel middels inliggende begeleidende brief toezenden aan de voorzitter van Provinciale Staten;
- Vaststellen van het in ontwerp bijgevoegde Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015, onder voorbehoud van vaststelling hiervan door provinciale staten;
- Vaststellen van de in ontwerp bijgevoegde Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade;
- Vaststellen van het in ontwerp bijgevoegde Mandaatbesluit verlenen tegemoetkoming faunaschade gedeputeerde staten van de provincie Zeeland aan BIJ12, onder voorbehoud van vaststelling van het Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015 door provinciale staten;
- Vaststellen van het in ontwerp bijgevoegde Besluit aanwijzing vereffenaar Faunafonds; en
- Vaststellen van het in ontwerp bijgevoegde Instellingsbesluit Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade

Afwijking t.o.v. provinciale doelstellingen en/of beleid

bestuurlijke planning en doorlooptijd

indien van toepassing

consequenties besluit

financiële consequenties

Aan het besluit zijn geen financiële consequenties verbonden. Aan het vaststellen/wijzigen van de verordeningen en andere regelingen zijn geen kosten verbonden.

De kosten verbonden aan de schaderegeling en voor het uitvoeringsorgaan BIJ12 zijn reeds opgenomen in de stukken voor de provinciale begroting 2017. Ook de extra kosten als gevolg van teruggave van het behandelbedrag (€ 200.000) zijn opgenomen.

juridische consequenties

Voor het vaststellen en wijzigen van de verordeningen en het vaststellen van de overige regelingen zijn in interprovinciaal verband opgestelde uniforme modellen gebruikt. Deze zijn door een jurist van BIJ12 opgesteld en in de BACVP geaccordeerd. Vanuit JIS heeft er op deze modellen uitsluitend een regelgevingstechnische toets plaatsgevonden.

personele consequenties en inhuur

Er is geen externe inhuur nodig.

inkoop & aanbesteding

Inkoop is niet van toepassing.

behandeld door

WBN

afgestemd met

uiterste beslisdatum 20 september 2016

communicatie

tekst voor zeeland.nl (graag begrijpelijk leesbare tekst!)

Op 1 januari 2017 treedt de Wet natuurbescherming in werking. Met de komst van de Wet natuurbescherming worden belangrijke taken en bevoegdheden op het gebied van natuur- en landschapsbescherming formeel bij de provincies belegd. Deze taken en bevoegdheden vloeien voort uit de afspraken die met het Rijk zijn gemaakt in het Decentralisatie akkoord natuur (2011) en het Natuurpact (2013). Provincies worden daarmee verantwoordelijk voor omvangrijke en belangrijke onderdelen van de natuurbescherming en het -beheer.

Om invulling te geven aan de nieuwe taken en bevoegdheden stelt de provincie nu noodzakelijke juridische regels vast. Provinciale Staten wordt voorgesteld de Verordening Wet natuurbescherming vast te stellen. Een ieder kan daarin lezen waar hij zich in Zeeland aan te houden heeft. Vooral voor instanties, ondernemers en direct bij de wet betrokkenen zoals de Wildbeheereenheden, Faunabeheereenheid, projectontwikkelaars, boeren en jagers geven deze regels aan wat wel en niet mag.

actieve informatieplicht PS

Niet naar PS

bijlagen

- Statenvoorstel Implementatie Wet natuurbescherming, inclusief
 - Verordening Wet natuurbescherming Zeeland 2017

- Besluit tot wijziging van de Legesverordening provincie Zeeland 2007 en wijziging van de bij de Legesverordening provincie Zeeland 2007 behorende Tarieventabel (bijlage: Tarieventabel per 1 januari 2017)
 - Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015
 - Begeleidende brief aan voorzitter Provinciale Staten
 - Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade
 - Mandaatbesluit verlenen tegemoetkoming faunaschade gedeputeerde staten van de provincie Zeeland aan BIJ12
 - Besluit aanwijzing vereffenaar Faunafonds
 - Instellingsbesluit Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade
 - Wijzigingsbesluit Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015
-
-